

Onerva Vartiainen
HENKILÖSTÖ

”OPPITUNTI PIDETTY VARASTOSSA”

1960-luvun alussa Lahden kauppaoppilaitoksen ilmapiiri oli leppoisa. Koulupäivä saatettiin lopettaa klo 13 tai klo 14 kiltakunnan järjestämien tilaisuuksien kuten marsujaisten vuoksi. Myös opettajakunnan saamat kutsut lopettivat aherruksen ennenaikaisesti. Kerrankin rehtori Karkinen kiirehti kahdentoista jälkeen kertomaan, että Yhdyspankin pankinjohtaja kutsui kahville. Sitten hän kiirehti kovaäänisen luo ja ilmoitti oppilaille, että koulupäivä päättyy tänään kello 13. Oppilaat ilahtuivat emmekä me opettajatkaan ajatelleet, että jotakin jää opetussuunnitelmista opettamatta.

Vuosikymmen lopussa perustettiin ammattikasvatushallitus. Sieltä alkoi tulla erilaisia ohjeita. Kouluista pyydettiin satunnaisesti päiväkirjoja pistokoetarkastuksiin. En tiedä syytä, miksi tuli opetuksen kannalta niinkin outo määräys, ettei saanut viedä ensimmäisten luokkien oppilaita yritysvierailuille.

Kun ensimmäiset kaksivuotiset ylioppilasluokat aloittivat opiskelun syksyllä 1971, jouduin seuraavana keväänä pohtimaan kiellon järkevyyttä. Esillä olivat materiaalitoiminnot ja halusin viedä kaikki neljä ylioppilasluokkaa vuorotellen Starckjohannille, jotta voitaisiin tutustua käytännön osto- varastointi- ja kuljetustoimintoihin samassa yhteydessä, kun niitä käsiteltiin oppitunneilla.

Menin kysymään rehtori Urpo Kalliolta lupaa ohjeiden vastaiseen menettelyyn. Rehtori vetosi AKH:n kirjelmään ja siihen, että jokin ylioppilasluokan päiväkirja joudutaan lähettämään tarkastettavaksi.

Minä puolestani sanoin, että tuntuu aivan hölmöltä viedä oppilaat Starkille vasta tulevana syksynä, jolloin käsitellään jo ihan muita asioita. Rehtori oli kuitenkin tiukkana. Olihan hän myös kadettiupseeri ja majuri evp.

Illan ja yön aikana rehtori oli kuitenkin ryhtynyt pohtimaan asiaa syvällisesti. Seuraavan päivän ensimmäisellä välitunnilla hän kutsui minut huoneeseensa ja sanoi, että vie vaan oppilaat Starkille, mutta kirjoita päiväkirjaan, että oppitunti on pidetty Oy Starckjohann & Co Ab:n varastossa. ”Kun ei käytetä yritysvierailu-sanaa, niin mahdollinen päiväkirjan tarkastaja ei huomaa mitään”, rehtori hymyili ilkkurisesti keksinnölleen. Minä hymyilin takaisin.

Näitä merkintöjä tein muutaman vuoden ajan.

Kyseiset yritysvierailut olivat senkin vuoksi tärkeitä, kun Starckjohannilla hoidettiin jo 1970-luvun alussa varastokirjanpito, kiertonopeuksien seuranta ja tilaukset tietokoneiden avulla. Opetusaineeksi oli kyllä tullut tietojenkäsittely, mutta koulussa ei ollut minkäänlaista konetta. Starkin konttorissa seisomme suuressa huoneessa ja ikkunoiden läpi katselimme sisemässä huoneessa olevien kookkaiden tietokoneiden toimintaa. Konetilaan emme voineet mennä, sillä usean ihmisen läsnäolo olisi muuttanut huoneen kosteussuhteita, ja koneet olisivat lakanneet toimimasta.

Marraskuun 21. päivänä 1980 oli Hyvinkäällä yritystalouden opettajien koulutustapahtuma. Otin esille ensimmäisten luokkien yritysvierailukiellon ja kysyin ammattikasvatusneuvos Simo Raasiolta, eikö tätä määräystä voida lopettaa. Kollegat olivat samaa mieltä. Raasio lupasi kumota aikoinaan allekirjoittamansa määräyksen. Näin myös tapahtui.

Asia on ollut itselleni niin tärkeä, että päiväkirjakalenterissa on mainitun päivän kohdalla siitä merkintä.

Tämän jälkeen oli mahdollista viedä vaikkapa kauppakoulun ensimmäisen luokan oppilaita tutustumaan kauppahallin pienyrittäjätoimintaan ilman että päiväkirjaan olisi pitänyt merkitä: "Oppitunti pidetty Lahden kauppahallissa".